

Kaks toredat tomatisorti

ASTRID LEPIK

Proovige järgmisel aastal kasvatada sorte 'Gnom' F₁ ja 'Black Russian', ja te ei kahetse!

Tomateid kasvatades eelistad ikka ühte sorti teisele. Mõnel on suurepärase maitse, mõni on saagikam kui teine, mõnda kasvatad aga lihtsalt toreduse pärast. Nii mõnigi veidra värviga tomat võib aga maitsemeeli köhitada ja väga positiivselt üllatada.

Väike tubli kirsstomat

Just nimelt toreduse pärast olen kasvatanud sorti nimega 'Gnom' F₁. Tegemist on nii kasvuhoonesse kui amplicisse sobiva kirsstomatiga. Üsna hästi edeneb ta ka aknalaul ja rõdul suuremas potis. Taim võtab vähe ruumi, kõrgust on tal vähem kui 40 cm ning väikesed viljad on hästi maitssvad.

Kui nn navalistel tomatitel tuleb sagedasti näpistada külgvõsusid, hiljem ka lehti, siis selle sordiga on palju lihtsam. Külgvõsusid pole vaja eemaldada, samuti ei tule kärpida latvu.

Tõsi küll, lehti siiski näpistasin aeg-ajalt vähemaks, seda ikka selleks, et õhk pääseks taimetele ligi ja

'Black Russian'.

'Gnom' F₁.

päike aitaks viljade küpsemisele kaasa. Ära võtsin ka kolletuma kipuvad alumised lehed. Kuna viljade raskuse all kippusid taimed maadligi vajuma, tuli neid viimaks nõõride abil toetada. Sel põhjusel sobiks sort paremini amplicisse, sest siis pole vaja toetada, kuna varred ripuvad üle ääre.

Soodsal aastal võib esimesi vilju noppida juba juuli algul ning neid jagub sügiseste külmadeni. Väikesi ümaraid, umbes 10 g kaaluvaid magusaid ja mahlaseid vilju on taimel palju. Ilusa kujuga tomatid sobivad hästi tervelt hoidistamiseks. Kuid väga mõnus on neid ka möödammines lihtsalt niisama põske pista, eriti armastavad väikeseid vilju aga lapsed.

Veider välimus, aga maitsev

Kuigi aastate jooksul on välja kujunenud kindel sordivalik, leidub seemnelehtidel alati midagi põnevat katsetamiseks. Intrigeeriva sordinime ja veidrat värvi viljade tõttu valisin mullu kasvatamiseks sordi 'Black Russian'. No mitte ei tahtnud uskuda, et selline imelik tomat võib hästi maitsta.

'Black Russian' on pooldeterminantne sort. Suhteliselt kompaktsed põõsa kasvukõrguseks jäi veidi alla 150 cm. Nagu ikka, kuulus lisaks kastmisele-väetamisele-rohimisele

le suviste tööde hulka ka taimede toetamine ning regulaarne kasvude ja lehtede eemaldamine.

Esimesi küpseid vilju sai eelmisel soojal suvel juba juuli keskpaigas. Üks põõsas andis kokku umbes 5–6 kobarat, igas kobaras oli 5–6 vilja. Nagu ikka, olid varrepoolsed viljad teistest pisut suuremad.

Kuigi tomatid olid üsna suured (100–150 g) ja kena kujuga, siis nende värvus oli kõike muud kui kaunis. Viljakoore värv meenutas segu rohelisest, punasest ja šokolaadipruunist, ka viljaliha oli punapruun. Vaatamata veidrale värvusele olid mahlased ja lihavad viljad äärmiselt aromaatsed ja maitssvad.

Kuigi maitse oli oivaline, mõjus veidrat tooni tomat võilevakahtena üsnagi võõristavalt. Toorsalateis ei häirinud imelik toon aga sügugi, pigem andis huvitava värvinüansi, maitsest rääkimata. Ka ahjus küpsetamisel ning muudes toitudes polnud veider värv probleemiks.

Minu selle aasta sordivalikuse 'Black Russian' küll ei kuulunud, sest on nii palju muid huvitavaid sorte, mida tahaks proovida. Kuid suurepärase maitseomaduste poolest julgen seda sorti küll soovitada.